

הרצוג (במרחמת יופי-היסורים) שקר נאלח!

אכן גדוהה נורקה השבוע אל תוך הביצה העכורה של גילויי השחיתות. אולת היד והמילחמות האישיות, בה מבוססת המדינה. הטיל אותה איש הרשימה הממלכתית, ח"כ הליכוד יגאל חורביץ היא נועדה להרביק בוך ורפש לדמות שעמדה עד כה מחוץ לביצה ולמאבקים הנערכים בתוכה: חיים הרצוג, נציגה המיועד של ישראל באו"ם.

באמצעות שאילתה שהגיש לשר-החוזק יגאל אלון, תבע ח"כ חורביץ לבטל את מינויו של הרצוג בסענה כי בשעתו הועבר הרצוג מתפקידו כראש אגף המודיעין ב"צה"ל, מפני שהעלים עובדות מעיני הממורנים עליו או. חורביץ האשים את האלוף (מיל.) חיים הרצוג בכך שלפני 15 שנה בעת שכיהן כראש אמ"ן בצה"ל, העלים עובדות חיוניות מעיני הרמטכ"ל דאז רב"א אלוף חיים לסקוב ומעיני מי שהיה אז ראש אג"ם במטכ"ל, האלוף יצחק רבין. האלוף הרצוג לא נשאר חייב, הוא האשים את חורביץ בהמצאת "שקר נאלח", טען כי טפל עליו האשמת כוב על רקע חשבונית משפחתיים שיש לו עמו. הוא אף תבע מהחורביץ להסיר את חסינותו כדי שיוכל לתבוע לדין על הוצאת-דיבה. כך נולדה פרשה חדשה שהיה בה רק להוסיף למבוכת הציבור הרואה את מנהיגיו קורסים ומתמוטטים בזה אחר זה.

פרשת "ברווי המים"

כדי לחבין את מה שאירע השבוע, יש לחלק את הפרשה לשניים: למה שאירע לפני 15 שנים ולמה שאירע בשבוע עזת האחרונים, שהביא לפיצוץ ההאשמה הסנסציונית של חורביץ.

לפני 15 שנה כיהן חיים הרצוג באחד התפקידים הבכירים ביותר בצה"ל. בשנת 1959 הוא מונה כראש אגף המודיעין, לא היתה זו הפעם הראשונה בה כיהן בתפקיד זה. חיים ("וויאן") הרצוג (57), יליד בלפאסט שבארצות הברית, היה קצין בצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה. הוא השתחרר מהצבא הבריטי בדרגה הבכירה של סגן-אלוף. במלחמת העצמאות היה ויויאן קצין מיבצעים חטיבתי ובין השנים 50-1949, בהן עדיין לא היה אגף מודיעין במטכ"ל בצה"ל, שימש כראש מחלקת המודיעין במטכ"ל.

הוא לא האריך ימים בתפקיד זה בעיקר משום שלא היה שייך לנכדריה הוותיקה של אנשי המודיעין שצמחו מתוך הגננה והאשימו אותו באי התמצאות בתפקיד. כתוצאה מכך הועבר אל הרצוג לתפקיד שנחשב כסיום הקריירה הצבאית של קצין בכיר בצה"ל: הוא נשלח לכהן כנספח צבאי בשגרירות ישראל בארצות-הברית וקנדה.

כשסיים את תפקידו זה בשנת 1954 הוא חזר למלא שורה של תפקידים מישניים בצה"ל, כמו מפקד מחוז ירושלים וראש מטה פיקוד הדרום. מתפקיד אחרון זה הגיע

ורם רון, מפקד הגדנ"ע לשעבר, גיסה של שולמית, אחי בעלה ראובן, שניצח על האירגון והכספים. השניים הזינו את הגלגלים, והרשימה הוגי שה בזמן. הם לא דאגו להכניח לעצמם מקומות בראש הרשימה, מפני שלא האמינו אף לרגע, כי הרשימה תשיג יותר ממנדט אחד. מכיוון שגם אלוני לא האמינה בכך, שמה במקום השני והשלישי שני אקדמאים, שאותם היא הכירה בקושי — בועז מואב ומרשה פרידמן.

השבוע הכריזו שני הפעילים המקוריים — רות רוניק ורם רון — מרד על אלוני. **שמאדרימין**, למראית-עין היתה זו מחלוקת אידיאולוגית. אלוני כרתה ברית עם לובה אליאב, בעל ההשקפה הסוציאלי-דמוקרטית, והקימה עימו מיפלגה שמאלית מתונה בשם יעד, שכימעט כל מייסדיה הם פליטי מפא"י. רוניק ורון, לעומת זאת, רצו במיפלת-מרכז, ימנית-מתונה, דגלו באיחוד עם תנועת-שינוי ול"ע.

אולם כמו תמיד בארץ, הסתתרה מאחורי העניינים האידיאולוגיים מחלוקת עמוקה יותר, בעלת ציביון אישי.

למחרת הבחירות, כשנכחה אלוני לדעת, לתדהמתה הגמורה, שהיא וכתה בשלושה

תקלות מעין זו עלולות להתחולל בוירה בה מתמודדת ישראל בגלוי עם הסידיאון. אם יוסקו ממנה לקחים ומסקנות לעתיד, תהיה התקרית בבחינת התרעה מועילה. אם יתעלמו ממשמעויותיה הצבאיות הטהרות, היא תהיה בבחינת כתובת על הקיר שההזירה לשווא מפני המחלל הבא.

מיפלגות

מרד נגד השולמית

מתפלגו ר"צ

ומתפלגו שינוי נפגשו

באמצע הדרך ועברו

אדה על פני אדה

יומיים לפני סגירת הרשימות לבחירות לכנסת השמינית נפלה אפתחה.

שולמית אלוני נוכחה לדעת שהיא סול"ק במפתיע מרשימת המערך, בסקודת גול"דה מאיר. ברגע האחרון ממש, החליטה להקים רשימה עצמאית משלה, לה ביקשה את האותיות ש"א, על שמה האישי הוועדה

אנשי שדומי באים להסתמך בכנס "יער"

כמו טלאח שבאתי

מנדאטים, הביעה בפומבי את זילולה במו"עמד השני והשלישי שלה. היה ברור לה, שמגיע מקום בכנסת לרם רון, שניצח על מערכת-הבחירות. לכן דיברה על הצורך ברוטציה מהירה, כדי להכניס את רון לביית-המחוקקים.

אולם תוך זמן קצר נמלכה שולמית אלוני בדעתה. היו לכך שתי סיבות טובות:

● מואב ופרידמן קיבלו את מרותה ה"מחלטת, גילו אליה בצייתנות בכל תהפור כותיה, כשנכנסה לממשלה ופרשה ממנה. אלוני נוכחה, כי הם בנילויה נוחים ביותר.

● מכיוון שאין כל אפשרות להביא לי"התפטרות של ח"כ, אלא בהסכמתה, חששה אלוני בצדק, כי הדיבורים על רוטציה עלו"לים להביא לפילוג סיעתה, כפי שקרה כס"עזת אחרת.

כדי נאמן למה? היחסים בין אלוני, מואב ופרידמן התהדקו, ובאותה שעה נפ"ערה תהום בין אלוני ורון. תהום זו התרחבה כאשר קראה אלוני דרור להרצבות"שונה המפורסמת, שפכה על גיסה עלברי"נות צורבים.

בניגוד לרון, לא היו לרות רוניק יומרות פוליטיות, היא לא רצתה להיכנס לכנסת. לעומת זאת מצטיינת רוניק במידה רבה של עצמאות, והיא נוכחה בועם גובר והולך כיצד הפכת ר"צ לעסק פרטי של אלוני, שעשתה בה ככל העולה על רוחה. כך נוצרה ברית אופוזיציונית בין רון, רוניק ופעילים אחרים, שגם הם התמרמרו על סיג"נונה של מנהיגית-המיפלגה.

כל המגמות האלה הגיעו לכלל שיא כאשר נסתיימה בבחירות המשא-ומתן בין אלוני ואליאב, וכונסה ישיבת-יסוד בעיירה של"מ. לדברי רוניק ורון, כל המהלך הזה היה בלתי-חוקי, מאחר שהמוסדות הנבחרים של ר"צ לא הופעלו כראוי. עם גם טוענים, שזוייפו פרוטוקולים, על-ידי השמטת נאור"מיהם של המתנגדים לאיחוד.

(המשך בעמוד 30)

(המשך מעמוד 8)
את הכפר הלבנוני עיתה אי-שעב, שמו"הר מגור בשטח ישראל, בקירבת הישובים זרעית ובריינית. במהלך הסיוור הבחינו אנשיו במדורה בפאתי הכפר, שמסביבה אנשים מזויינים. כאשר חלק מהם התקרב אל המדורה, נפתחה לעברם אש. שניים מחיילי הכוח, הקשר והמפקד, נפגעו. יתרת הכוח הסתערה לעבר היורים, חיסלה שבעה חיילים לבנונים.

כיוון שמכשיר הקשר נפגע, נותק הקשר בין הכוח בעורף. מחשש פן הוא עלול להיתקל במארבים ברכו חזרה לשטח ישראל, בחר מפקד הכוח להתמקם על גבעה בשטח לבנון ולהמתין עד שכוח חילוץ יבוא לחצו.

מכאן התפתחה שורה של תקלות ו"טרדיה של טעויות.

שמון למודרה, הלבנונים לא ידעו מי תקף אותם. לאור ההתרחשויות בלבנון היה סביר מצידם להניח שהם הותקפו בידי פידאיון פלסטינים. הם הקיפו את בית הצבא הלבנוני, עליו הסתער הסיוור, אך חששו להתקרב אליו. צה"ל לא הצליח במשך כל הלילה ליצור קשר עם הסיוור שבא. בבוקר גילו תצפיות התקלות סביב בית הצבא בכפר הלבנוני, סברו כי הסיוור מוקף ונצור בבית. כוח חילוץ גדול יחסית יצא לעזרתם, עד שהתברר כי היחידה אינה נמצאת כלל בבית הצבא.

הלבנונים חששו כי ישראל מנצלת את המצב בלבנון להחריה עמוקה, הפעילו ארטילריה נגד כוח החילוץ. צה"ל הכניס לפעולה מטוסים נגד הצבא הלבנוני.

די היה אילו מישוה ממפקד הצבא הסוריה היה מגיע למסקנה כי צה"ל הותקף את לבנון ויגרום לשיגור מטוסים סוריים לעבר מטוסי חיל-האוויר הישראלי, כפי שאירע בעבר, כדי שסיוור שיגרתו יביא להתלקחות בחזית הצפונית. אם נמנע ה"דבר, היה זה בעיקר בשל האיום שגילו מפקדי הצבא הלבנוני.

התקרית שיקפה שורה של תקלות החיי"בות לשמש סימן אזהרה לצה"ל:

● הערכה מוטעית לגבי המצב בלבנון ולגבי רגישותו של הצבא הלבנוני לאור ההתמודדות בין הפלאנגות לבין הפלסטי"טינים.

● פקודות מקדימות, בלתי מתאימות לסיוור שאיפשרו לו לנהל קרב עם הצבא הלבנוני — דבר בלתי רצוי מבחינה מדינית לישראל, שהיה בו כדי להוסיף שמן על מדורת מילחמת האזרחים בלבנון. ● נוהלי קשר בלתי מספקים שיכלו

שדומית אלוני בכנס שדומי

למשן ציביון שחום

העניקה לה, תחת זאת, את האותיות הסת"מיות ר"צ.

הגשת רשימה כזאת ברגע האחרון אינה משימה קלה. היה צורך לגייס מיד 5000 ל"י כפיקודן לוועדת-הבחירות, ולהתחייב 750 אורחים כשרים על הרשימה. מכיוון שאין אורחי ישראל ששים להודאות בשמותיהם בעניינים פוליטיים, מחייב איסוף-החתימות מאמץ ניכר.

מרד המייסדים, מלאכתה של שולמית אלוני נעשתה בזריזות, על ידי שני אנשי-שם: רות רוניק, מתרגמת מיקצועית ולר"מת לזכויות-האשה מהרצליה, שאספה את החתימות באמצעות אירגון-הנשים שלה;

להביא לניתוק גנע עם כוח שנמצא שני קילומטר בלבד מהגבול.

● אי יכולת לגלות בלתי רצוי מביחנה למרות הטווח הקצר יחסית.

● הסעלה מאסיבית של ארטילריה ו"מטוסים נגד צבא לבנון ללא כל יחס למימדי התקרית. בעבר כבר סיפקו פעור"לות מעין זו אמתלה ללבנון לתבוע ממדי"נות-ערב אחרות הגנה אנט"אווירית יעילה יותר.

● קריאה בלתי נכונה של המתרחש ב"שטח גם באור יום, שעות רבות אחרי שהחלה התקרית.